3. Ярчук Б.М. Основні засади щодо заходів профілактики та боротьби з лейкозом великої рогатої худоби в господарствах України /Б.М. Ярчук, Р.В.Тирсін, О.В. Довгаль //Науково-технічний бюлетень. Інститут біології тварин і ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. Вип. 10 №4, Львів, 2009. – С.332-336.

4. Тирсін Р.В. Імуноферментний метод діагностики лейкозу великої рогатої худоби – методологічні аспекти практичного застосування / Р.В. Тирсін, Б.М. Ярчук, А.Й. Краєвський [та ін.] // Науковий вісник Львівської держав. Академії вет мед. ім. С.З. Гжицького. –Львів. – 2002.–Т. 4 (№2).– Ч.1.– С. 153–157.

5. Bovine Leukemia virus G4 enhances virus production. // Murakami H, Asano S, Uchiyama J, Sato R, Sakaguchi M, Tsucamoto K // - Virus Res [06 Jul 2017, 238:213-217].

УДК 619:616.98:636.7:578.9:835.1

ТАРАЙКІНА Д.Д., студентка 5 курсу
Науковий керівник – **БІЛИК С.А.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
epizootologiya@ukr.net

ДІАГНОСТИКА, КЛІНІЧНИЙ ПРОЯВ ТА ЛІКУВАННЯ КОРОНАВІРОЗУ ТА ПАРВОВІРОЗУ У СОБАК

Встановлено особливості перебігу, показників неспецифічного імунітету за коронавірозу та парвовірозу у собак, у варіантах моноінфекцій та при асоційованому перебізі. За асоційованого перебігу цих захворювань відмічається тяжкість перебігу та надто висока летальність хворих тварин.

Ключові слова: парвовіроз, коронавіроз, діагностика, асоційований перебіг, клінічний прояв, лікування.

В умовах клінік ветеринарної медицини практично неможливо відрізними коронавіроз собак від парвовірозу. Клініко-епізоотологічні висновки у цуценят, які природно інфіковані коронавірозом (CCoV) або парвовірозом (CPV) повинні бути підтверджені лише при допомозі лабораторних методів досліджень. Лімфопенія це майже єдиний параметр (окрім діареї), що ідентичний у CcoV-інфекції та парвовірозу. Адже блювання, млявість, анорексія, геморагічна діарея, тромбоцитопенія, лейкопенія, гіпоглікемія й гіпопротеїнемія завжди корелюють з парвовірозом [1–6].

Спеціалісти клініки ветеринарної медицини вважають коронавіроз у собак порівняно легким за перебігом захворюванням, це в більшій мірі інфекція тонкого відділу кишечника, особливо у цуценят, однак деякі випадки коронавірозної інфекції, що були підтверджені після загибелі тварини, виявилися досить неприємними. Такі собаки досить тяжко хворіли, а хвороба у кількох випадках закінчилось загибеллю даних тварин. Парвовіроз собак, при несвоєчасному наданні лікувальної допомоги майже завжди закінчується летально. Із даних спеціальної літератури відомо про значну кількість варіантів CPV (CPV-2a, CPV-2b, CPV-2c). Лише у незначної частини захворілих тварин на парвовіроз відмічаються легкі симптоми хвороби, геморагічна діарея, навіть у випадку втручання спеціалістів клініки ветеринарної медицини може закінчуватися загибеллю тварин у 20–40% випадків.

Нами було проаналізовано 26 випадки хворих цуценят до 12-місячного віку із ознаками розладів органів травлення та діареї. Анамнез та епізоотологічне обстеження таких тварин показав, що 14 досліджених тварини були щеплені живими атенуйованими вакцин проти парвовірозу та коронавірозу.

При надходженні до ветеринарної клініки кожне цуценя піддавалося ретельному обстеженні, за якого значну увагу звертали на температуру тіла, апетит, наявність блювань, колір слизової оболонки, консистенцію фекалій та ступінь зневоднення організму. Всі тварини були розміщені у стаціонарі клініки та мали майже однакове медикаментозне лікування. Симптоматична терапія включала використання специфічних сироваток та глобулінів, антибіотиків, протизапальних речовин, регідратаційних розчинів, серцевих засобів, спазмолітиків, вітамінів, тощо, застосовувалось також і ентеральне харчування.

Аналізуючи перебі обох хвороб у цуценят було встановлено, що найбільш тяжким за перебігом є парвовіроз собак на відміну від коронавірозу. Так, відсутність апетиту, блювання, кров’яниста діарея відмічалася у 80% хворих тварин на парвовіроз, і лише у 50%

тварин припадало на собак, хворих на коронавіроз. Білідість слизових оболонок та дегідратація у хворих собак була майже ідентичною, 89 і 82,2% тварин відповідно. За коронавірусного ентериту лихоманки зовсім не відмічали, а за парвовірусного ентериту вона спостерігалася у майже 50% випадків. Анемію спостерігали у 60% хворих на парвовіроз та 33,4 хворих на коронавіроз тварин. Лейкопенія відмічалася у 50% та 15,8% собак відповідно. Лімфопенія (лімфоцити $<6{,}0\times10^3$/мкл) відмічалася у 80% хворих на парвовіроз та 50% хворих на коронавіроз собак. Тромбоцитопенія (тромбоцити $<200\times10^3$/мкл) спостерігалась відповідно у 100% та 33,6% тварин. Гіпоглікемія відмічалася відповідно 100% та 84,6% собак. Гіпопротеїнемія (загальний сироватковий протеїн < 50 г/л) відмічалася у 100% хворих на парвовірусний ентерит тварин та 33,3% тварин хворих на коронавірусний ентерит. Гіпоальбумінемію (альбумін < 26 г/л) відмічали у всіх хворих на парвовіроз та коронавіроз собак. Гіпоглобулінемія (глобулін,<27г/л) у всіх 100% тварин хворих на парвовірусний ентерит та 17,2% тварин хворих на коронавірусний ентерит. Отже, всі показники були значно вищими за парвовірозу тварин на відміну від коронавірозу.

Необхідно також відмітити, що всі тварини, які були інфіковані обома вірусами (4 голови) загинули, хоча і поміщені були у стаціонарне відділення клініки. До даних тварин був застосований курс інтенсивної терапії, проте жодну із тварин із асоційованим перебігом не вдалося врятувати.

Слід також відмітити, що із 6 пролікованих від коронавірозу цуценят загинуло 3 тварини або 50% та відмічена загибель 3-х із 10 цуценят, яким було застосовано лікування від парвовірозу або 30%.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. First detection of canine parvovirus type 2c in pups with haemorrhagic enteritis in Spain / N. Decaro, G. Elia, V. Martella et al. // J. Vet. Med. B. – 2006. – Vol. 53. – P. 468–472.

2. Risk factors associated with parvovirus enteritis in dogs / D.M. Houston, C.S. Ribble, L.L. Head et al. // J. Am. Vet. Med. Assoc. – 1996. – Vol. 208. – P. 542–548.

3. Occurrence of canine parvovirus type 2c in the dogs with haemorrhagic enteritis in India / S. Nandi, S. Chidri, M. Kumar, R.S. Chauhan // Res Vet Sci. – 2010. – Vol. 88. – P. 169–171.

4. Comparison of diagnostic tests and antigenic typing of Canine parvovirus / D. Panneer, H.K. Mukhopadhyay, P.X. Antony, R.M. Pillai RM. // Indian J Virol. – 2008. –19. – № 2. – P. 150–154.

5. Genetic characterization of feline parvovirus sequences from various carnivores / L. Steinel, M. Munson, C. Van Vuuren, U. Truyen // J Gen Virol. – 2000. – Vol. 81. – P. 345–350.

6. Detection of coronavirus in cases of tracheobronchitis in dogs: a retrospective study from 1971 to 2003 / J.A. Ellis, N. McLean, R. Hupaelo, D.M. Haines // Can. Vet. J. – 2005. – Vol. 46. – P. 447–448.

УДК: 35.07/.08(477):005.2'06

БАБ'ЮК С.М., магістрантка
Науковий керівник – **ВОВКОТРУБ Н.В.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ГЕМАТОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ДИФЕРЕНЦІАЛЬНІЙ ДІАГНОСТИЦІ ГАСТРОЕНТЕРИТУ ТА ПАНКРЕАТИТУ В СОБАК

Під час аналізу гематологічних та біохімічних змін крові у собак, в яких діагностовано панкреатит та гастроентерит було встановлено зміни активності таких показників як: загальний білок, альбуміни, глюкоза, холестерол, активність ферментів альфа-амілази, АсАТ і АлАТ.

Ключові слова: собаки, печінка, підшлункова залоза, гастроентерит, альфа-амілаза.

Захворювання органів шлунково-кишкового тракту – це комплекс характерних, постійних або періодично виникаючих симптомів, що сигналізують про порушення в роботі системи травлення або окремого органу цієї системи, мають певну залежність від екзогенних, ендогенних і генетичних факторів [1]. За даними літератури на хвороби, що перебігать із симптомами ураження органів травлення, припадає 43 % від загальної кількості